

BRAK (Bergens Rockaktører)
Georgernes verft 12
5011 Bergen

20. oktober 2004

Kultur- og Kirkedepartementet
Postmottak

INNSPILL TIL STORTINGSMELDING OM KULTUR OG NÆRING

Viser til invitasjon på KKD's hjemmesider til å komme med innspill til kommende Stortingsmelding om kultur og næring.

BRAK er interesseorganisasjonen for det rytmiske musikkmiljøet i bergensregionen. Siden opprettelsen i 1997 har BRAK vært en viktig pådriver for å legge mulighetene tilrette for en stabil utvikling i et stadig mer spennende rytmisk musikkliv i Bergen.

BRAK driver landets første regionale kompetansesenter for rock og beslektede musikkformer. BRAK skal bidra til å bedre og tilrettelegge rammebetingelser for musikkmiljøet i bergensregionen, for å fremme rytmisk musikk likestilt med andre kunstuttrykk. Vår visjon er at bergensregionen skal være et attraktivt sted å etablere seg- og virke i som aktør i musikknæringen.

Bakgrunn

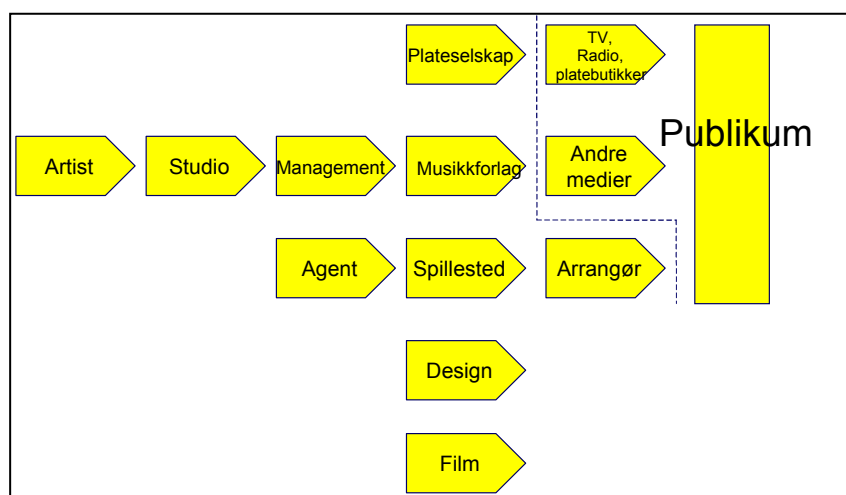
Tidspunktet er nå riktig for å sette sterkere fokus på kulturbasert næringsutvikling. Musikkbransjen har endret seg betraktelig de siste årene, og det er nå for eksempel langt flere formidlingskanaler for kunst og kultur enn tidligere. Man konkurrerer på et stadig mer internasjonalt marked, og de tradisjonelle landesgrensene brytes ned ettersom nyere teknologi blir stadig mer brukervennlig.

Kulturliv og næringsliv har tradisjonelt sett blitt oppfattet som to adskilte sektorer, men dette er i ferd med å endre seg. I forbindelse med utarbeidelsen av en stortingsmelding om kultur og næring synes vi det er viktig å begrense problemstillingen. Herunder hva kulturbransjen kan lære av næringslivet, hva næringslivet kan lære av kulturmiljøene, og kultursponsing. En

stortingsmelding mener vi bør fokusere på kultur som egen næring, og våre innspill vil være om **kulturbaserte næringer**.

Verdikjeden

Musikkbransjen som andre næringer kan forklares som en verdikjede. Dette er rekken av aktører i musikkmiljøet som er gjensidig avhengige av hverandre; både de ikke-kommersielle og de kommersielle aktørene. Verdikjeden spenner seg fra musikkopplæring og øvingslokaler, plateselskaper, studio, musikkdistributører, plateselgere, managere og agenter, til konsertarrangører og spillesteder. Verdikjeden er lang sammenlignet med mange andre industrier, grunnet at sluttproduktet har sitt utspring i en kunstnerisk idé som skal foredles gjennom mange ledd før den når sluttbruker/ publikum. (se fig.1)

(fig.1)

Grunnen til at vi tegner musikknæringens verdikjede på denne måte er nettopp for å vise at alles mål til syvende og sist er det samme: å få formidlet artister ut til et publikum gjennom ulike kanaler, og at alle er avhengige av de andre leddene i kjeden.

Skal man bygge opp en bærekraftig musikknæring, må man sikre bredde og styrke alle leddene slik at miljøet som helhet kan utvikle seg.

Definering av ansvar

Kultur har betydning og gir økonomiske ringvirkninger for næringsliv, økonomi og bysamfunnet. Det bør derfor tidlig defineres hvem som vil ha ansvar for oppfølging av de kulturbaserte næringene, slik at vi unngår problemer som har oppstått til nå, at man opplever en ansvarsfraskrivelse fra alles side, ettersom det er vanskelig å definere hvor næringene bør ligge. Det er flere aspekter ved kulturbaserte næringer, og vi vel derfor nevne litt om hvor ansvaret kunne legges:

Kultur- og kirkedepartementet (KKD)

Det vil være en umiddelbar løsning å legge kulturbaserte næringer under KKD, ettersom det tross alt er kultur som er byggesteinen i næringen. Samtidig er det svært vanskelig å definere hvor man skal trekke skillelinje mellom hva som skal defineres som kultur og hva som skal defineres som næring. Det som må unngås er at et uavhengig plateselskap som sysselsetter folk, konkurrerer om de samme kulturkronene som en artist selskapet gir ut. Det er derfor ikke utelukkende positivt at KKD får ansvar for de kulturbaserte næringene.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD)

Kultur er næring, musikk er butikk. Vi mener det er på tide at kulturbaserte næringer likestilles med andre næringer, og at man dermed behandles på lik linje som andre småbedrifter som søker å bygge seg opp, både økonomisk, nettverksmessig og kompetansemessig. Ifølge en undersøkelse Bergen kommune gjorde, omsatte kulturbaserte næringer for 520 millioner i år 2000. Sektoren er altså en betydelig økonomisk sektor som sysselsetter mange både kunstnerisk og administrativt.

Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) vil på en side ha et ansvar, ettersom det er et statlig ansvar å følge opp regionale tiltak, *Utenriksdepartementet (UD)* vil ha et delvis ansvar ettersom kulturaktivitet skaper lokale eksportinntekter gjennom tilskudd fra staten, noe som utgjør en viss pengestrøm til regionen.

Vi mener det er svært viktig at ett departement tar hovedansvar for de kulturbaserte næringene, og slik unngår en ansvarsfraskrivelse som nevnt tidligere.

Midler bør forvaltes regionalt

Dersom det nå avsettes midler til kulturbaserte næringer bør disse forvaltes regionalt. Grunnen til dette er at det er regionene selv som ser problemområdene, og vet hvor skoen trykke mest. Det er heller ikke sikkert at det er lurt at Staten legger føringer for kriterier for tildeling av disse midlene. Behovene er mange, og kulturnæringene er på forskjellige stadier rundt om i landet

Midlene bør komme miljøet direkte til gode, og vi er derfor skeptiske til opprettelsen av enda flere nasjonale ordninger som forvalter midlene. Innovasjon Norge er et godt eksempel på god organisering. Gjennom sine regionale kontorer, senker de terskelen for at småbedrifter tar kontakt. Man får en kontaktperson ved kontoret, og mulighet til å bygge relasjoner på et personlig nivå. Dermed er det også enklere for Innovasjon Norge å følge opp den enkelte bedrift, samt å kvalitetssikre de forskjellige småbedriftene.

Mulige tiltak

Man må bedre rammebetingelser og styrke infrastrukturen i bransjen. Det er viktig å få til en sterk og levedyktig musikkbransje som evner å opprettholde kontinuitet og verdiskapning uten å bli for personavhengig, og ikke blir offer for en tilfeldig kultur- og næringspolitikk.

Så Kornkapital

Det bør være mulig å sette av penger slik at man kan tilby såkornkapital til selskaper som driver kulturbaserte næringer. Det være seg plateselskap, management, studio, arrangører eller lignende. En slik type støtte vil kunne fungere som ”hjelp til selvhjelp”. Dersom prosjektets levedyktighet og fremtidige inntjeningspotensiale brukes som et parameter i vurderingen av om prosjektet skal få offentlig støtte, vil statlig og kommunal støtte være med å etablere et levedyktig og kreativt miljø, som etter hvert skal klare å tjene sine egne penger uten myndighetenes hjelp.

Det er ingen tvil om at alle parter tjener på et spirende musikkmiljø i regionene. Ved å gi de kulturbaserte næringene en sunn oppvekst vil man bygge opp en stabil og levedyktig industri. Denne kan igjen bidra til nye arbeidsplasser innen bransjen, tiltrekke seg nye, kreative ressurser, og dermed på sikt også økte eksportinntekter.

Reisestøtte/ nettverksbygging

Småbedrifter innen de kulturbaserte næringene konkurrerer på en internasjonal arena. For å få solgt musikk i utlandet er man helt avhengig av å knytte til seg distributører i de aktuelle satsningslandene. Det er en lovmessighet i musikkbransjen, at nøkkelen til suksess er åpne nettverk. For å skaffe og pleie et nettverket, er man helt avhengig av personlig kontakt. Fly og hotell koster!

Muligheter til å søke støtte til salgsfremmende tiltak, som reisestøtte i forbindelse med konferanser og festivaler (nettverksbygging) vil være en stor hjelp.

Veien videre

BRAK synes det er svært positivt, og absolutt på tide at det fokuseres på kultur i skjæringspunktet med næring. Vi forstår det slikt at arbeidet med Stortingsmeldingen om kultur og næring fortsatt er i startgropen, og bidrar gjerne i videre arbeid dersom dette er ønskelig. Ta kontakt for utfyllende informasjon eller flere innspill.

Med vennlig hilsen

/ sign/

Line Endresen
Daglig leder

Tel: 55 55 75 50

Mail: line@brak.no
www.brak.no